

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباراد
بین بوم و بر زنده یک تن مباراد
همه سر به سرتن په کشتن دهیم
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Ideological

مسایل ایدئولوژیک

درویش وردک
۲۰۱۶ فبروری ۸

څوارلس مجلس(له نفاوه نهی)

شیخ عبدالقادر(رضی الله تعالى عنہ) ۵۴۵ هجری قمری کال دذی القعده په اوومه دجماعی په ورخ سهارا په مدرسه کی داسی و فرمایل: ای منافقه، خدای د دخمکی مخ ستا له وجوده پاک کړي. دانفاق اودوه مخی درته څه ګئه لري؟ دعلماء اوصالحینو غیبت کوي، اوپه دی ناوره عمل سره ددوی عوبنی خوري، ولی ته اوستا په خیرپدی ناوره کړو لاس پوری کوي؟ دیزې ربه دی ژبه اوحن ډینجیو خوراک شي، اوستاسو دبدن توټی به ددوی خوراک وګرزی. ځمکه به ستاسو وراسته هدونه وسولوی اوبل ډول به یې کړي.

دنه چالپاره چې دخای دصالحو اونیکو بندگانو پروراندی حسن ظن ونلری اوددوی پروراندی متواضع نه وي، رستگاری اوژغورنې ممکنه نده. ولی ددوی پروراندی فروتن نه یې، پداسی حال کې جي دوی دینی فرامانزو ایان دی، اوته ددوی په پرتلې یوناقابله موجود یې. متعال خدای دحل او عقد چاری دوی ته سپارلې. ددوی د وجود په برکت باران اوری، اوله ځمکی ګیاه راپورته کېږي. تول خلک ددوی ترلاس لاندی دی اودوی دغره پشان استواره دی، داسی چې دستونزواو مصیبتونو بادونه هغه نشي لبرزوا لای.

هیڅ څواک قادر ندي چې دوی دتوحید اورضا له ځایه وښوروی. هغه څه چې دخان لپاره یې غواړی نوروته یې هم غواړي.

خدای ته راوګرزی، توبه وکړي او د خپلو تقصیراتو عذراللهی اقدس ذات ته ورلاندی کړي. تاسو څه شي په لاس کی لري؟ که درست سوچ ووهی نووبه ګوری چې ده څه نه چې فکري کوي، بل څه یاست. دحق دحضور ادب ترلاسه کړي، پداسی ډول چې ستاسو مخکنیو ترلاسه کړل. تاسو دخای د مردانو پروراندی د مختنثو (امردا) په خیریاست چې دننس اوشهوت د فرمان اطاعت موپر هربل څه غوره کړي.

شجاعت او زیرو توب دخای دا امره په ترسره کولوکی دی. د داشمندان او حکماو خبری سپکی مه شمیری، ددی بزرگانو ویناوی ستاسو درنخوندوا او داللهی وحی ثمره دی، پدی معنی کله چې او س دیغمبری دوره پای ته رسیدلی اوژوندی پیغمبر د ځمکی پرمخ شتون نلری، علماء دانیباو ځای ناستی دی، که موله دوی په صادقانه توګه پیروی وکړه، داسی ده لکه دانیباو څخه موپیروی کړي وی. او هر کله موکه عامل علما سره وکتل نودا په حکم کې دانیباو دیداردي. دعاملو علماء سره ناسته وکړي، ځکه ددوی په مصاحبت کې برکت شتون لري. اما دغیر عامل علماء دناستی څخه په کلکه په هیزو کړي، ځکه داسی علماء صحبت شومي او بدمرغی راوړي.

هرکله که له چاسره چی به علم اوتفوی کی ترتا لوردى، مصاحبت درلود، داده اوسه چی دفیض اوبرکت خاوند به شى.
اوهرکه که له چاسره چی په سن ترتا مشرولى علم اوتفوی نلرى، كېنیناستى، پوه شە پرته له بىمۇغى اوپىتىمانى بە
دنورخە لاس تە درنىشى.

پە تولو كىروكى دخايى رضا پە نظركى ونيسه. دخايى درضا پروراندى دخلكو رضا پە هيچ وشمېرە، پرته له خدايە
دېردولپارە عمل كفردى. او دخلكو دخوبىنى لپارە دعمل ترک كول ريا اونفاق دى. هرخوك كە پە دى چارونە وى پوه،
اوپرته له دى يى عمل و كىريپە هوى اوھوس كىركشوى. دېرژربە مرک راشى اوھوسونە او آززوگانى بە پرى كرى.
حيرانى دە! واى پرتا! دخايى عزوجل خواتە راۋگەز، اولە دە پرته هرخە له زىرە وباسە. رسول اکرم (صلى الله عليه
وسلم) فرمائىلى: (**صِلُوَ الَّذِي بَيَّنْتُكُمْ وَبَيَّنَ رَبَّكُمْ شَنَدُوا**) -«پە هغە خە چى ستاسو اوستاسو دخايى ترمنخ دى، لاس تىنگ
كىرى اوئىكمىرغە اوسي». (اى دخايى بندە) كە دھان سره دشتمن او فيقىر تر منخ توپير قايل شوي، پوه شە چى پە اشتباھ كى يى او فلاخ اور ستگارى تە
نه يى رسيدلى. صابره اوشكىبا فقيران محترم وگنە او ددوى دىيدار او مجالست خە كىتە پورته كرە، رسول اکرم (صلى الله
عليه وسلم) فرمائىلى: (**الْفُقَرَاءُ الصَّابِرُ جَلَسَاءُ الرَّحْمَنِ يَوْمٌ**) -«صابره اوشكىبا درويشان دقىامت پە ورخ در حمن خدai
سره همناستى دى». نن پە باطن او زىرە سره او سبا پە كالبد او بدن سره دخايى همناستى دى.

دوى هغە كسان دى چى دىننما مەھرىي لە زىروايىتى، او قىرىي دصبورى او شتمىنى پە نهايت كى غورە كرى. هرکله كه
يومومن دى حال تە ورسيد آخرت خان دده لپارە نامزدىكى او خان ورتە سپارى. اوكلە چى يى دامرحلە پە برى ترسىرە
كە، لە هغى هم تىرىرى اوپرته دلقاء الله خە نورخە نە غوارى. خىنگە كولاي شى چى لە پىداكۈونكى خە تىرىشى
او زىرە پە بندە پورى و ترى؟ خېل تول طاعات او عبادات حق تە سپارى، او دصدق او رىيېتىنوابى پە وزرونۇ دەملا خواتە
الوزى. لە قىسە راوزى او دوجود پە پىداكۈونكى پورى و نېنى، درفيق اعلا غوبىتتە كوى، هغە چى اول دى
اوآخر، ظاهردى او باطن. دحق پە برجە كى راكۈزىرى، هغلتە چى حق سبانانە و تعالى دھغى پە هككە فرمائىلى: (**وَأَنَّهُمْ**
عِنْدَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنِ الْأَخْيَارُ) -«دوى دەمۇنرپروراندى غورە شوي نىكان دى». ددى زىرونە لە مۇنېرسە دى، معانى
او سارارىي لە مۇنېرسە دى، او تول هم يى زەمۇنرپروراندى غورە شوي خلک
دى.

هرکله كه دغە مراحل كوم قوم تە حاصل شول، دىندا او آخرت بە ورتە بى كىتى خىرگەند نشى. دەممىكى او آسمانۇنوتول
اسراربە ددوى پە زىرونۇ كى راتاوشى. او دخايى دقدرت دنظرنىنى بە هغە موجود او دغىرخايى لە نظرە بە هغە فانى
بولي. كە لە دىنبوى روزى خە ورتە خە نصىب وى، نودھەنچە خە بە دېشىرى حمل پە حالت كىتە پورته كرى، خە
هرانسان اىدى چى انسانى غرايزىپە شرعى معقولو لاروا رضاعەكىرى. خېل مقسوم قىمتونە دخايى غوبىتتى تە پە
تسلىمېدىوسەرە لاس تە راورى. او هغە خە چى يى برخە وى، دشرعى حقوق پە رعايت او زەددىرسە غورە كوى، نە صرافا
دنفسانى شەھتونۇ دارضاء لپارە. پە تولو حالتوكى دشروعى تول ئاظاهى احکام ورسە خوندى دى، هيچ پول بخل
او حسادت دخلکو پروراندى نلرى، دخايى دقرب ترخنگ تول مخلوقات او مەجودات ورتە دىزى پە خىر ارزىنت نلرى.
ترخچى دىناتە علاقىمىد بى، دآخرت وصلت درتە مەمکن ندى. او ترکومە چى دآخرت سره بى نۇدمۇلا سره اتصال درتە
مشكى دى. پس رىيېتىنى عامل او سە اولە تجاھله تىيىتە و كە، لە هغۇكىسانو خە مە او سە چى دېپلۇناورە كېرپە وجە
خدايى دىڭمراھى شامل شوي.

حق تە درسىدۇلە و سايىلۇ خە يوھم لە فقاو او درويشانو سره مجالست دى، او دنورو لاس نىبى. آيا پوهىرى چى انفاق
او صدقە لە خدای جل و اعلى سره معاملە دە، هغە خدای چى كريم او غنى دى؟ آيا هغە خۇك چى لە كريم او غنى سره

معامله کوی دکوم زیان سره به مخ شی؟؟ ته دخدای په لارکی ذره انفاق کره اوپه مقابل کی غرتر لاسه کره، دخدای لپاره یو خاچکی و بینه اوپه بدله کی بی دریاب تر لاسه کره، هغه داسی خدای دی چی په دنیا او آخرت کی به اجر او پاداش ورکوی..

(ای قومه) هرکله که دله خدای سره صادقانه معامله و کره، کبنت او زراعت به موله برکته ډک، اوویالی به موبه له او بودکی اوونی به موله میوو او پانو دکی شی.

امرپه معروف اونهی له منکره پرخای کری، او پدی توگه دخدای ددین مرسته و کری. صادق هغه څوک دی چی صداقت بی پایینت ولری او همیشني وی، هم په ظاهر او هم په باطن کی، په خوبنی او ناخوبنی او کراونو کی.

څلپی ارتیاوی له خدایه و غواری نه له بله، او که ناچاره وی چی خلکو ته رجوع و کری، نوپه ظاهر او باطن کی خدای په نظرکی و ساتی، که بی ستاسو حاجت ترسره کړ او یانه، ټول له خدایه و ګنې، ریښتنی معطی او مانع یوازی حق ذات دی. در استانو قوم دروزی اندیشنی له زړه ایستلی، څکه پوهیږی چی روزی مقدره ده، اوپه تاکلی وخت کی به راشی. نو ځکه بی بیهوده طلبی پری ایښی او یوازی په خدای پوری متول شوی. حق دقرب په وجه له ټولو اشیاو څخه بی بی نیازی او استغناء څرګنده کری. هرکله که دی حال ته ورسیدل، نو دنورو بندگانو قبله او آمال به و ګرزوی. او دوی به دباطن اورضا په لاسونور هبری او لاس نیوی و کری. یوه له دی بزرگانو فرمایلی: دخدای ریښتنی بندگان هغه کسان دی چی بندگی بی یوازی دخدای درضا لپاره ده، نه دنیا غوازی اونه دآخرت په بندودی. له خدایه یوازی خدای غواری.

ای لویه خدایه ! څلپ ټول بندگان دڅلپ رحمت دروازی ته راهنمایی کره، او دازمو نړ ابدی خواست او غوبننته ده. ولی قدرت او را ده ستا په لاس کی ده.

عزّوجل خدای هر هغه څه چی دې بندگانو په صلاح وی ترسره کوی، هرکله که زړه په صدق او صفا روښانه شو، دالهه رحمت او عنایت څخه به برخورداره شی. یوه له بزرگانو څخه داسی فرمایلی: څوک به له صدیقینو اوریښتنیو خلکو پرته نیکی کرنی دکمال حدته ورسوی او دکناهونو له ترسره کولو څخه لیری او سی؟ حق دلاری صادقان دکبیره او صغیره ګناهونو څخه لیری دی، دشهو اتو څخه بی مخ اړولی او آن تردی چی له مباحثو څخه هم لیروالی کوی، یوازی مطلق حلال غواری. صدیق شپه او ورڅ دخدای په یاد دی او دڅلپ وخت ډېره برخه په عبادت کی تیروی. له معمولی عادات تو څخه را ګرزوی، اوپه پایله کی (دخدای په اذن) په خرق عاداتو او باطنی تصرفاتونه لاس رسی پیداکوی. له ځایه چی ګومان بی نه کېږي ورته پاکه روزی راحی او په استفاده بی مأمور کېږي. درونی ارتیاوی بی کمېږي، او تول شیان ورته په نظرکی صفا او بشکلی بشکاری. دڅلپ غوبنننو چی ونه مثل شی او خپلوهیلو چی ترسره نشی، صابرہ دی. ده ګو غوبنننو چی ردحواب واوری، خوله په شکوی او شکایت نه پرانیزی، اوپه خپلوا عمالو لانور خلوص بشکاره کوی، همدارنګه که داسی مردود شی چی ګویا مومن او موحد ندی، بیاهم شکیبا او صابرہ دی او پوهیږی چی دې تولو دردونو دوا صبرا او برديباری، دزره صفا او دقرب وسیله هماغه صبر پر ناکامیو دی، ددی په پایله کی دخدای خیر او برکت ورته راتونېږي. پدی حال کی دی چی ریښتنی مؤمن له منافقه پېژنډل کېږي. مخلص له ریاکاره، زیور له ډارنه، ثابت او پایدارله ناپایداره، صابر له عجله، صادق له باطله، محقق له دروغ جنه، دوست له دې منه او پېرو له بدعت ګزاره بیلوی.

د بزرگانو له جملی نه دیوه بل وینا واوره: ده ګه کس په شان او سه چی ددوا پر تریخوالي صبر کوی، د بلا دلیری کیدو په تمه. ټولی بلاوی او بیماری پر خلکو دتكی او له دوی څخه دکتی او زیان له تصوره را پیدا کېږي. او تول دارو ګان دخلکو له خواسو داوزیان ته په نه پاملننه او ثبات دخدای مقدرا تو پر وړاندی، کی پراته دی.

پر خلکولویی اور یاست کول مه غواړه، د خدای پروراندی خپل زره له مادی کړیتیا پاک کړی، هر کله که دا چاری درته لام ته راغلی، هغه مقام ته به ورسیری چې انبیاء او شهداء او صلحا هلته خای ولري، او که په دی حال پرمخ ولاړي، نو د مقام عظمت او بزرگی ته به ورسیری. داعمالوسوداوزیان درته رسیری، هغه څه چې درته شاید او باید وي اعطاء کېږي. محروم هغه کس دی چې ددی وینا پراوريدو او ايمان درلودلو څخه بي برخی وي.

ای په ظاهری ژوندانه بوختو خلکو، د دنیا شتمنی زما سره ده، له ماسره پیر ګټی دی، او د آخرت کالی هم ز ماسره دی. زه د ايمان منادي او د آخرت د کالیو څښتن یم. هر خوک چې د هرڅه وروي، حق یې اداء کېږي. د آخرت له متاعه په یوازی توګه ګټه نه پورته کوم، ځکه کريمان یې هیڅکله یوازی نه خوری. هر چاچی د خدای به بزرگواری اطلاعه حاصله کړه، نووبه ګوری چې د خدای سره بخل نشته. هر چاچی خدای و پیژانده، پرته له خدایه به ورته یې ارزښته شي. بخل د نفس د هواخه دی، او د عارف نفس د نورو نفسونو په پرتله د مری په شان وي د عارف نفس مطمئنه دالهی ببننی په تمه او د خدای له عقوبته تر سان او لرزان وي.

ای لویه خدایه! هغه څه چې دی دېاکومردا نوروزی ګرزولي، موږ ته هم را په نصیب کړي. آمين.
«وَآتَنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةٍ وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةٍ وَقَاتَ عَذَابَ النَّارِ».